

Додаток 1
до рішення Донецької
селищної ради
LV сесії VIII скликання
від 27.03.2024 № 2419-VIII

ПРОГРАМА
розвитку та функціонування
української мови
як державної в усіх сферах суспільного життя
Донецької селищної територіальної громади
на 2024 – 2028 роки

I. Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення Програми	Донецька селищна рада
2	Назва документа, дата і номер, яким затверджено програму	Рішення Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області від 27.03.2024 року № 2419-VIII
3	Розробник програми	Відділ освіти Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області
4	Співрозробники програми	
5	Відповідальний виконавець програми	Відділ освіти Донецької селищної ради, відділ культури, молоді та спорту Донецької селищної ради
6	Учасники програми	Відділ освіти Донецької селищної ради відділ культури, молоді та спорту Донецької селищної ради, структурні підрозділи Донецької селищної ради, заклади освіти та культури громади, громадські організації (за згодою).
7	Терміни реалізації Програми	2024-2028 роки
7.1	Етапи виконання програми	I етап - 2024 - 2026 роки II етап - 2027 рік III етап - 2028 рік
8	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Місцевий бюджет Інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми усього, тис. грн.	0,000 тис.грн
-	у томі числі:	0,000 тис.грн
-	коштів державного бюджету	0,000 тис.грн
-	коштів обласного бюджету	0,000 тис.грн
-	коштів місцевого бюджету	0,000 тис.грн

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до статей 10, 11, 53 Конституції України, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указів Президента України від 15 лютого 2010 року № 161/2010 «Про Концепцію державної мовної політики», від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (із змінами), від 16 грудня 2020 року № 1585-р «Про затвердження плану заходів з реалізації першого етапу (до 2022 року) Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (із змінами), від 19 травня 2021 року № 474-р «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Європейської культурної конвенції 1954 року.

Мова є великим національним чинником принципового значення, основою національного життя народу, всіх творчих сил розвитку національної культури.

Утвердження і розвиток української мови, яка згідно з Конституцією України є державною, – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави.

Країною-агресором упродовж багатьох років насаджалися дезінформаційні нарративи про те, що Харківщина є російськомовним регіоном. Однак за результатами Всеукраїнського перепису населення українську мову вважають рідною 53,8 % населення Харківської області. За висновками Національного інституту стратегічних досліджень у кризових ситуаціях, одним з проявів яких є війна, посилюється роль мови, як чинника національної консолідації.

Окупаційними військами на території області здійснювалося цілеспрямоване знищення україномовної літератури в закладах освіти та культури, розграбовано їх матеріально-технічну базу, значна частина цих закладів через ворожі обстріли зазнала пошкоджень та руйнувань.

Після деокупації територіальних громад області зафіксовано факти лінгвоциту української мови: з бібліотек закладів освіти вивезено та знищено підручники з історії України, української мови та літератури; знищено наочне обладнання, державну символіку; окупаційна влада розпочинала або планувала розпочати навчальний процес за російськими програмами.

Попри моральний, психологічний та фізичний тиск окупантів, мешканці області дотримувались і продовжують дотримуватися на тимчасово окупованій території Харківщини проукраїнської позиції. З початком повномасштабного вторгнення РФ значна частина мешканців Донецької селищної територіальної громади прийняла рішення про перехід на спілкування українською мовою.

У Донецькій селищній територіальній громаді є потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного функціонування державної мови в таких сферах життя, як освіта, культура, спорт і туризм, реклама, засоби масової інформації, сфера надання послуг тощо.

Необхідно й надалі створювати умови для продуктивної комунікації та взаємодії українців між собою як запоруки їх ефективного особистісного і професійного розвитку, докладати зусиль для розширення меж функціонування української мови, забезпечення її всебічного розвитку в Донецькій селищній територіальній громаді як консолідуючої сили громадянського суспільства.

Ресурсне забезпечення Програми викладено в додатку 1.

III. Визначення мети Програми

Метою Програми є:

- забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території Донецької селищної громади;
- послідовне вирішення мовних питань;
- створення цілісного національного інформаційно-культурного простору;
- виховання шанобливого ставлення до української мови як до засобу єднання українського суспільства та зміцнення його української ідентичності;
- формування патріотично налаштованого громадянського суспільства.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Досягти мети Програми передбачається шляхом:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;
- забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;
- мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;
- розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови, зокрема дистанційних та онлайн-курсів, для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі, здійснення інших заходів зі сприяння опануванню державної мови;
- подальше підвищення якості викладання державної мови в закладах освіти;
- формування цілісного національного інформаційно-культурного простору.

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей обласного та місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Програма передбачає вирішення зазначених проблем і здійснення відповідних заходів упродовж 2024 – 2028 років

V. Перелік завдань, заходів Програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є такі:

- проведення літературного фестивалю до Дня української писемності та мови з охопленням заходом не менше 1 тис. осіб;
- створення 3 електронних бібліотек на базі пунктів незламності, розгорнутих у закладах освіти;
- відкриття мовних курсів для посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної та комунальної форм власності з охопленням не менше 200 осіб;
- проведення семінарів, вебінарів, бесід, лекцій, майстер-класів тощо серед здобувачів освіти у закладах загальної середньої освіти з питань формування та реалізації державної мовної політики з охопленням відповідними заходами не менше 1 тис. осіб;
- підвищення кваліфікації всіх категорій слухачів з теми «Формування мовленнєвої компетентності педагога» з охопленням відповідними заходами не менше 200 осіб;
- відкриття курсів вивчення української мови для внутрішньо переміщених осіб різних вікових категорій – не менше 300 осіб;

- проведення національно-патріотичних, культурно-мистецьких, інформаційних, соціокультурних та просвітницьких заходів, які сприятимуть популяризації української мови, підвищенню престижу її використання, формуванню національної ідентичності через українську мову, з охопленням заходами не менше 2 тис. осіб;

- організація та проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;

- проведення мовно-виховних заходів у закладах загальної середньої освіти (свята рідної мови, дитячі ранки, виховні години, конкурси знавців української мови, вікторини тощо);

- проведення заходів з популяризації читання серед населення громади, забезпечення доступу до безкоштовних онлайн-курсів у бібліотеках та клубних закладах територіальних громад, реалізація проєкту «Курси української мови для державних службовців», розроблення модуля в рамках підвищення кваліфікації вчителів «Українська мова – жива»;

- створення та підтримка ресурсу для онлайн-спілкування професійної спільноти вчителів української мови, проведення майстер-класів, педагогічних студій для вчителів з питань викладання української мови як державної та з викладання навчальних предметів українською мовою;

- поповнення фондів бібліотек кращими творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань, виданих українською мовою, створення у бібліотеках, музеях громади постійно діючих книжкових виставок, тематичних стендів, переглядів літератури;

- розміщення друкованої соціальної реклами, спрямованої на популяризацію української мови, на зовнішніх рекламних конструкціях, у громадському транспорті.

Реалізація заходів Програми, що передбачають популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, наукових, науково-практичних та інформаційних заходів, сприятиме розвитку та функціонуванню української мови.

Реалізація Програми дозволить:

- забезпечити умови практичного виконання статті 10 Конституції України та Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя області;

- покращити рівень функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя області, зокрема, промисловості, торгівлі, транспорті та побуті;

- зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращити мовну культуру населення громади;

- підтримувати наукові розробки, предметом дослідження яких є українська мова, література та культура;

- створити інформаційну, в тому числі медійну україномовну продукцію;

- запровадити освітні теле- та радіопрограми, курси, відкриті онлайн-курси з історії, граматики, правопису, лексикології української мови та культури мовлення;

- підтримати книговидання в області, зокрема видання або тиражування книг українською мовою, які сприятимуть підвищенню іміджу української мови в Україні та за її межами і можуть бути перекладені іноземними мовами.

VI. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми, спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми, наведені в додатку до Програми.

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організація та виконання Програми покладається на відділ освіти Донецької селищної ради та відділ культури, молоді та спорту Донецької селищної ради.

Відповідальні виконавці Програми до 25 числа першого місяця, наступного за звітним роком, подають узагальнену інформацію про стан виконання Програми до відділу соціально-економічного розвитку та інвестицій та звітують на пленарному засіданні селищної ради один раз на рік (станом на кінець звітного року, у першому кварталі року, наступного за звітним).

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, та реалізацією Програми здійснюється постійними комісіями:

- з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва (голова комісії - депутат Андрій КУЛИК);
- з охорони здоров'я, освіти, культури, молоді, спорту, соціального захисту населення та праці (голова комісії - депутат Микола СЕРЕДА).

Секретар ради

Анастасія РОМАНОВСЬКА

Додаток 1

до Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки у редакції рішення від 27.03.2024 р. № 2419-VIII

**Ресурсне забезпечення
Програми розвитку та функціонування
української мови як державної в усіх сферах суспільного життя
Донецької селищної територіальної громади
на 2024 – 2028 роки**

тис. грн.

Обсяг коштів, які пропонується, залучити на виконання програми	Етапи виконання						Усього витрат на виконання
	I			II			
	2024 р.	2025 р.	2026 р.	2027 р.	2028 р.	III	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
коштів державного бюджету	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
коштів обласного бюджету	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
коштів місцевого бюджету	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
коштів інших джерел	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Секретар ради

Анастасія РОМАНОВСЬКА

Додаток 2

до Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки у редакції рішення від 27.03.2024 р. № 2419-VIII

**Напрями діяльності та заходи місцевої
Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя
Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки**

ТИС.ГРН

№ з/п	Напрями діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строки виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість) тис. грн, у тому числі				Очікувані результати	
						2024	2025	2026	2027		2028
1.1.	Завдання 1. Зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації	Проведення літературного фестивалю до Дня української писемності та мови	Жовтень (щороку)	Відділ освіти Донецької селищної ради	Місцевий бюджет Обласний бюджет Державний бюджет Інші джерела	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходом не менше 1 тис. осіб
1.2.		Створення електронних бібліотек на базі пунктів незламності, розгорнутих у закладах освіти	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селищної ради		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Створення 3 електрон-них бібліотек
1.3.		Відкриття мовних курсів для посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної та комунальної форм власності	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селищної ради		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення мовними курсами не менше 200 осіб
1.4.		Проведення семінарів, вебінарів, бесід, лекцій, майстер-класів тощо серед здобувачів освіти у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти з питань формування та реалізації державної мовної політики	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, заклади вищої освіти (за згодою)		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення відповідними заходами не менше 1 тис. осіб;

1.5	Проведення соціологічних досліджень серед молоді та інших аудиторій на тему мовно-культурної ідентифікації	2024-2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, відділ культури молоді та спорту Донецької селищної ради, заклади освіти та культури	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Моніторинг впровадження реалізації ідентифікації заходів щодо мовно-культурної
2.1.	Завдання 2 Забезпечення дотримання і посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації	Здійснення періодичного інформування щодо відповідних вимог мовного законодавства	Структурні підрозділи Донецької селищної ради	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 1 тис. осіб;
2.2.				Здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства щодо функціонування державної мови при веденні діловодства та при виконанні посадових обов'язків працівниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій	2024-2028	Структурні підрозділи Донецької селищної ради	0,000	0,000	0,000	0,000
2.3	Завдання 3. Мотивування	Забезпечення виконання вимог законодавства щодо функціонування державної мови під час проведення культурно-масових, спортивно-масових, освітніх та учнівських заходів	Відділ освіти Донецької селищної ради, відділ культури молоді та спорту Донецької селищної ради, заклади освіти та культури	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Забезпечення розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя
3.1.				Відкриття курсів мови для української мови внутрішньо	2024-2028	Громадські організації	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.	населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів	переміщення осіб різних вікових категорій	2024-2028	(за згодою)	Відділ освіти Донецької селищної ради, відділ культури молоді та спорту Донецької селищної ради, заклади освіти та культури	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 1 тис. осіб	відповідними заходами не менше 1 тис. осіб
3.3.		Організація та проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	2024-2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, заклади освіти	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 500.	відповідними заходами не менше 1 тис. осіб
3.4		Організація та проведення Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яценка	2024-2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, заклади освіти	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 500.	відповідними заходами не менше 500.
3.5		Проведення мовно-виховних заходів у закладах дошкільної та загальної середньої освіти (свята рідної мови, дитячі ранки, виховні години, конкурси знавців української мови, вікторини тощо)	2024-2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, заклади освіти	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 1 тис. осіб	відповідними заходами не менше 1 тис. осіб
3.6		Проведення заходів з популяризації читання населення	2024-2028	Відділ освіти Донецької селищної ради, відділ культури, молоді та спорту Донецької селищної ради, заклади освіти та культури	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Охоплення заходами не менше 2 тис. осіб	відповідними заходами не менше 2 тис. осіб
3.7		Показ українського патріотичного кіно просто неба	2024-2028	Відділ культури, молоді та спорту Донецької селищної ради, заклади культури	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Популяризація патріотичного мешканців громади	українського кіно серед територіальної громади
3.8		Створення медіа-продуктів з	2024	Відділ освіти	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	Популяризація	народних

5.3	української мови як державної та з викладання навчальних предметів українською мовою	селіщної ради, Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» Харківської обласної ради (за згодою)	Відділ освіти Донецької селіщної ради,	0,000	0,000	0,000	300 осіб
6.1	Інформування через офіційний веб-сайт відділу освіти Донецької селіщної ради щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови в освітній сфері, зокрема у розділі «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ»	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селіщної ради, відділ культури молоді та спорту Донецької селіщної ради	0,000	0,000	0,000	Підвищення рівня інформованості щодо використання державної мови в освітній сфері
6.2	Завдання 6 Формування цілісного національного-но-інформаційного культурного простору	2024 -2028	Поповнення фондів бібліотек кращими творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань, виданих українською мовою	0,000	0,000	0,000	Поповнено фонди бібліотек виданнями українською мовою
6.3	Створення в бібліотеках, музеях громади постійно діючих книжкових виставок, тематичних стендів, переглядів літератури	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селіщної ради, відділ культури молоді та спорту Донецької селіщної ради, заклади освіти та культури	0,000	0,000	0,000	Створено в кожному закладі відповідні книжкові виставки, стенди тощо
6.3	Попирення тематичних матеріалів, здійснення інформаційного супроводу проведених заходів на офіційному веб-сайті Донецької селіщної ради та в соціальних мережах і в засобах масової інформації	2024 -2028	Відділ освіти Донецької селіщної ради, відділ культури молоді та спорту	0,000	0,000	0,000	Поширено відповідні тематичні матеріали, забезпечено інформаційний супровід

Додаток 3

до Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки у редакції рішення від 27.03.2024 р. № 2419-VIII

Інформація про виконання Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Донецької селищної територіальної громади на 2024 – 2028 роки. За _____ рік

1. _____ КПКВК МБ
найменування головного розпорядника коштів Програми
2. _____ КПКВК МБ
найменування відповідального виконавця Програми
3. _____ КПКВК МБ
найменування Програми, дата і номер рішення про її затвердження
1. _____ КПКВК МБ
найменування головного розпорядника коштів Програми
4. напрямки діяльності та заходи місцевої Програми _____
(назва Програми)

№ з/п	Захід	Відповідальний виконавець та строк виконання заходу	Планові обсяги фінансування, тис.грн.				Фактичні обсяги фінансування, тис.грн.				Стан виконання заходів(результативні показники виконання Програми)
			Усього		У тому числі:		Усього		У тому числі:		
			бюджету	кошти державного бюджету	кошти місцевого бюджету	кошти інших джерел	кошти державного бюджету	кошти місцевого бюджету	кошти інших джерел		

Анастасія РОМАНОВСЬКА

Секретар ради